

УДК 65.012.8: 338.246

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОЦЕНКИ РЕЗУЛЬТАТОВ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ, СВЯЗАННЫХ С ИЗМЕНЕНИЕМ ИХ ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ

*Ищенко Н. И., к. э. н., член правления, директор Горнодобывающего дивизиона
ООО «Метинвест Холдинг»*

*Нусинов В. Я., д. э. н., профессор, ГВУЗ «Криворожский национальный
университет»*

Методология исследования. Результаты получены через применение диалектического метода, метода системного анализа и синтеза – при изучении и обобщении существующих концепций оценки экономических результатов деятельности предприятий, связанных с изменением их финансового состояния; обобщения – при выявлении преимуществ и недостатков существующих подходов к оценке финансового состояния предприятия; метода наблюдения – при определении особенностей функционирования горно-обогатительных комбинатов Украины, гипотетико-дедуктивного метода – при определении путей совершенствования современных подходов к оценке финансового состояния предприятий.

Результаты. В статье проведен критический анализ современных подходов к оценке финансового состояния предприятий. Обосновано, что большое количество показателей затрудняет формирование общего заключения о финансовом состоянии предприятия и требует разработки интегрального показателя. Учтено, что отраслевой особенностью горно-обогатительных комбинатов является наличие запасов руды, на стоимость которых целесообразно увеличить запас собственного капитала предприятия при анализе его финансового состояния. Установлено, что современные подходы к оценке дополнительной прибыли от наличия запасов руды не учитывают темпов сокращения запасов. Поскольку запасы руды ежегодно уменьшаются различными темпами на разных предприятиях, то методические подходы к оценке стоимости запасов руды нуждаются в совершенствовании.

Новизна. Доказано, что при оценке финансового состояния предприятий - участников холдингов, необходимо скорректировать величину их обязательств и дебиторской задолженности на суммы задолженности перед

аффилированными лицами, поскольку такие обязательства не являются текущими для оцениваемых предприятий и могут учитываться как долгосрочные при расчете показателей ликвидности и финансовой устойчивости.

Практическая значимость. Предложенные подходы могут использоваться инвесторами, менеджментом и другими группами заинтересованных лиц в процессе оценки результатов деятельности предприятий, связанных с изменением их финансового состояния. Разработанный подход позволяет учесть особенности функционирования ГОКов, которые являются участниками холдингов.

Ключевые слова: финансовое состояние, ликвидность, экономические результаты деятельности

Литература

1. Вітлінський В., Великованенко Г. Поглиблений кількісний аналіз кредитоспроможності позичальника як засіб зниження кредитного ризику // Банківська справа. – 1999. – №6. – С.45–49
Vitlinskiy V., Velykoivanenko H. *Pohlyblyeniy kilykisniy analiz kredytopromozhnosti pozychalnyka yak zasib znyzhennia kredytnoho ryzyku* [An in-depth quantitative analysis of the creditworthiness of the borrower as a means of reducing the credit risk] // Bankivska sprava. – 1999. – №6. – P.45–49.
2. Заюкова М. С. Теорія фінансової стійкості підприємства / М. С. Заюкова та ін. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2004. – 156 с.
Zayukova M. S. *Teoriya finansovoyi stiykosti pidpriemstva* [Theory of financial stability of enterprise] / M. S. Zaiukova ta in. – Vinnytsia : UNIVERSUM-Vinnytsia, 2004. – 156 p.
3. Кизим М. О. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства / М. О. Кизим та ін. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2003. – 141 с.
Kyzym M. O. *Otsinka i diahnozyka finansovoyi stiykosti pidpriemstva* [Assessment and diagnosis of the company's financial stability] / M. O. Kyzym ta in. – Kh. : VD «INZhEK», 2003. – 141 p.
4. Коваленко В. В. Антикризове управління в забезпеченні фінансової стійкості банківської системи : монографія / В. В. Коваленко, О. В. Крухмаль. – Суми : УАБС НБУ, 2007. – 196 с.
Kovalenko V. V. *Antykryzove upravlinnia v zabezpechenni finansovoyi stiykosti bankivskoyi systemy* : monohrafiya [Crisis management in ensuring financial stability of the banking system : monograph] / V. V. Kovalenko, O. V. Krukhal. – Sumy : UABS NBU, 2007. – 196 p.
5. Колісник М. К. Антикризове управління виробничо-господарськими структурами у машинобудуванні: монографія / М. К. Колісник. – Л. : Видавництво Нац. ун-ту «Львів. Політехніка», 2009. – 206 с.
Kolisnyk M. K. *Antykryzove upravlinnia vyrobnycho-hospodarskymy strukturamy u mashynobuduvanni: monohrafiya* [Anti-crisis management of industrial and economic structures in engineering: monograph] / M. K. Kolisnyk. – L. : Vydavnytstvo Nats. un-tu «Lviv. Politekhnik», 2009. – 206 p.
6. Кузнецова Е. В. Финансовое управление компанией. – М. : Фонд Правовая культура,

1995. – 384 с.

Kuznetsova E. V. *Fynansovoye upravleniye kompaniyey* [Financial management of the company] – М. : Fond Pravovaya kultura, 1995. – 384 p.

7. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій / Л. О. Лігоненко. – К. : КНТЕУ, 2001. – 580 с.

Lihonenko L. O. *Antykryzove upravlinnia pidpriemstvom: teoretyko-metodolohichni zasady ta praktychniy instrumentariy* [Anticrisis management of enterprise: theoretical and methodological foundations and practical tools] / L. O. Lihonenko. – К. : KNTEU, 2001. – 580 p.

8. Мартюшева Л. С. Теоретико-методичне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємств : монографія / Л. С. Мартюшева та ін. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 265 с.

Martiusheva L. S. *Teoretyko-metodychne zabezpechennia upravlinnia finansovoiu diyalnistiu pidpriemstv* : monohrafiya [Theoretical-methodological provision of the financial management of the enterprises : monograph] / L. S. Martiusheva ta in. – Kh. : KhNEU, 2009. – 265 p.

9. Нусінов В. Я. Діагностика кризи в системі антикризового управління підприємствами: монографія / [В. Я. Нусінов, О. В. Нусінова, Ю. О. Куракіна та ін.] – Кривий Ріг : ФОП Чернявський Д. О., 2011. – 408 с.

Nusinov V. Ya. *Diahnastyka kryzy v systemi antykryzovoho upravlinnia pidpriemstvamy*: monohrafiya [Diagnostics of crisis in the system of crisis management of enterprises: monograph] / V. Ya. Nusinov, O. V. Nusinova, Yu. O. Kurakina and ot. – Kryviy Rih : FOP Cherniavskiy D. O., 2011. – 408 p.

10. Нусінов В. Я., Буркова Л. А. Методичні аспекти діагностики кризового стану на підприємствах // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Економічні науки. Житомир: ЖДТУ, 2011. – №2 (56). – Ч. 2. – С. 82–85.

Nusinov V. Ya., Burkova L. A. *Metodychni aspekty diahnostyky kryzovoho stanu na pidpriemstvakh* [Methodological aspects of the diagnosis of a crisis condition of the enterprises] // Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu / Ekonomichni nauky. Zhytomyr : ZhDTU, 2011. – №2 (56). – Ch. 2. – P.82–85.

11. Нусінова О. В. Основи оцінки економічної безпеки підприємств: теоретичні та практичні аспекти : монографія / О. В. Нусінова – К. : ТОВ «ПанТот», 2012. – 412 с.

Nusinova O. V. *Osnovy otsinky ekonomichnoyi bezpeky pidpriemstv: teoretychni ta praktychni aspekty* : monohrafiia [Bases of estimation of economic safety of the enterprises: theoretical and practical aspects: monograph] / O. V. Nusinova – K. : TOV «PanTot», 2012. – 412 p.

12. Тридід О. М. Оцінювання фінансової стійкості підприємства: монографія / О. М. Тридід, К. В. Орехова. – К. : УБС НБУ, 2010. – 144 с.

Trydid O. M. *Otsiniuvannia finansovoi stiykosti pidpriemstva*: monohrafiia [Assessment of the financial stability of the enterprise: monograph] / O. M. Trydid, K. V. Oriekhova. – K. : UBS NBU, 2010. – 144 p.

13. Турило А. М., Нусінова Я. В. Методи оцінки зміни вартості підприємства як результату його діяльності // Вісник Криворізького технічного університету: Зб. наук. праць. – Вип.19. – Кривий Ріг, КТУ. – 2007. – С.249–253.

Turylo A. M., Nusinova Ya. V. *Metody otsinky zminy vartosti pidpriemstva yak rezultatu yoho diyalnosti* [Methods for estimating change in value of the company as a result of its activities] // Visnyk Kryvorizkoho tekhnichnoho universytetu: Zb. nauk. prats. – Vyp.19. – Kryviy Rih, KТУ. – 2007. – P.249–253.